

L I G U R I A ,

five

S T A T V S R E I P V B L I C Æ
G E N V E N S I S .

Termini.

Erritorium Genuense, cuius hic delineationem exhibemus, etiam extra Liguriam abit, nec tamen omnem Liguriam complectitur. Et licet id ipsum non pertingat ab Occidente ad fluvium Varum,

Liguria terminum, sed solum ad fines Nicææ Comitatus, attamen ultra Macram amnem Orientem versus porrigitur, ubi in Lunensi agro Sarzanam Etruriæ urbem aliaque loca possidet. Septentrionem autem versus ad Apenninum, & alicubi ultra ipsum extenditur, finitimos habens, Pedemontii principatum, Montisferrati Ducatum, Ducatum Mediolanensem, cum interjectis aliquot particularium Dominorum feudis Imperialibus. Paret etiam hodie Reipublicæ Genuensi Corsica insula.

Finitimi.

Liguria.

Vnde dicta.

LIGURIA, hodie RIVIERA DI GENOA, Latine *Ora Genuensis* appellatur, à Genua metropoli hujus regionis, Græcis modo *λιγυστική*, *Ligustica*, modo *λιγυσίνη*, *Ligustina*, modo *λιγυρία* dicitur. Populi *Ligures* dicti, Græcis *λίγυρες*, licet posterioris sæculi auctores Græci, Latina magis, quam Græca formatione *λίγυρες* & *λίγυρες* dixerint. De nominis origine ac etymo fabulosa multa & putida nugamenta annotant Grammatici. Alii à *legendis*, id est, colligendis leguminibus, sic dictam volunt. Alii à *Liguro* fluvio, qui ejus nominis in Italia nullus est, sed in Gallia solummodo Transalpina: alii à viro quodam *Ligure*, qui se Herculi ad Geryonis boves eunti opposuit. Fabulosum & illud, quod scribunt, *Ligurum* gentem à Cygno rege Liguriæ, Phaëtonis propinquo, originem traxisse, de quo Virg. 10 *Aeneid.*

Non ego te, *Ligurum* ductor, fortissime bello
Transferim Cygne.

Regionis
indoles.Mores Li-
gurum.

De iis ita scribit Dionysius Halicarn. Alii *Ligurum* colonos fuisse Aborigenes fabulantur, *Umbri* confinium; quippe *Ligures* & Italia quasdam partes habitant & Gallia; incertum, ab utra profecti patria. Nam hæcenus nihil comperti de origine ejus proditum est. Solum colunt *Ligures* asperum & plane jejunum: quod tamen, laborum & molestiarum assiduitate & pertinacia veluti coactum, fruges, sed raras, producit. Ideo adstrictis & macilentis sunt corporibus; sed per continuas exercitationes compactis & nervosis. Procul enim à Italia.

luxu & otio vitam agunt, & propterea agiles sunt, expediti, congressibusque bellicis egregie fortes. Quumque perpetuis laboribus, agro multum operis flagitante, exerceantur; foeminas etiam in laborum communionem adsciscere illis mos est. Quapropter quum mercede mulieres simul ac viri operam elocent, res quædam mira & nostratibus (ita refert Diodorus Siculus) insolens mulieri cuidam evenit. Prægnans dum opus inter viros mercenarium facit, partus doloribus correpta, in virgultum quoddam absque strepitu secedit, ibique enixa infantem, foliis involutum inter arbusta abscondit; & operariis denuo immixta, citra partus indicium, eundem cum ipsis laborem continuat. Re autem per vagitum infantis patefacta, præfectus operis nulla ratione puerperam inducere potuit, uti ab opere desisteret; nec illa ante cessavit, quam conductor ejus misertus, persoluta mercede, vacationem ab opere ei concessit. Non uni soli id apud Ligures mulieri evenisse, sed vulgare inter reliquas etiam fuisse, testis est Aristoteles in *Mirandis suis*, his verbis: *Peculiare & hoc apud Ligures ajunt esse, quod mulieres, dum opus faciunt, pariunt: lotoque infante, ad sarcinulum mox & forstionem redeunt; aliaque obeunt munia puerperis minime convenientia.* Laudantur Ligures à laborum molestiarumque patientia. Virg. in Italiae encomio:

Hæc genus acre virum, *Marsos*, pubemque *Sabellam*;
Assuetumque malo *Ligurem*, *Volsco*que verutos
Extulit.

Livius *durum in armis* genus vocat; Florus, *Tutum locis & fuga, durum atque velox genus, ex occasione magis latrocinium, quam bella faciens.* Fallax in iis ingenium ac subdolum complures annotant, Claudianus *Idyll. XII*:

Barbarus est *Lydus*, servus *Geta*, foemineus *Phryx*;
Fallaces *Ligures*; nullo situs in pretio *Car*.

Virgilius *Aeneid. lib. XI*:

Apennini incolæ bellator filius Auni;
Haud *Ligurum* extremus, dum fallere fata sinebant.

Liguriæ & *Ligurum* nomen longe lateque ab antiquis auctoribus, Græcis primum, deinde Latinis in Galliam ad Rhodanum usque dispersum fuit. Verum Liguria proprie sic dicta sub Romano imperio intra Italiae fines stetit, & in Cisapenninam & Transapenninam divisa fuit. Sed hujus alii fines aliis fuere temporibus. Ad Iulii Cæsaris usque tempestatem terminus Liguriæ Transapenninae ab ortu, qua Etruriæ jungebatur, fuit Arnus fluvius. At statim post

N

Iulium